

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 30 maja 2025 r.

PS-VI.431.1.8.2025.ICH

Szanowny Pan

Mariusz Dombrowski

Dyrektor

Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek”

ul. Brzozowa 19/23a

13-230 Lidzbark

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku. W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli Jednostką kierował pan Mariusz Dombrowski, który stanowisko Dyrektora Jednostki objął z dniem 12 lutego 2019 r.

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

Izabela Chowańska – główny specjalista, kierująca zespołem pracowników, legitymacja służbowa nr 42/2015, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, oraz

Stella Maścianica – główny specjalista, legitymacja służbowa nr 14/2017, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego,

na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.335.2025 z 14 kwietnia 2025 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Termin kontroli: Kontrolę rozpoczęto w dniu 24 kwietnia 2025 r. i zakończono w dniu 30 kwietnia 2025 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli Jednostki kontrolowanej pod pozycją 55.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: Planowanie i realizacja pracy opiekuńczo-wychowawczej z wychowankiem;
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2024 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 oraz art. 197b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 49) – dalej jako ustawa wrispz, m.in. w świetle przepisu art. 122a ustawy wrispz oraz:

- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (tj. Dz. U 2025 poz. 395) – zwanego dalej rozporządzeniem,
- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2023 poz. 2809).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Jednostki kontrolowanej w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowością i uchybieniem**.

USTALENIA KONTROLI

W treści ustaleń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka / Jednostka – co oznacza: Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Olek” w Lidzbarku,
2. Dyrektor – co oznacza: Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku, pana Mariusza Dombrowskiego,
3. Stowarzyszenie – co oznacza: Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Dzieciom „Mario” z siedzibą w Lidzbarku,
4. Statut – co oznacza: Statut Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku,
5. Regulamin – co oznacza: Regulamin organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku,
6. Wykaz kadry – co oznacza: *Wykaz kadry zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
7. Wykaz dzieci – co oznacza: *Wykaz dzieci przebywających w Placówce w dacie kontroli*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
8. Rejestr – co oznacza: Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,
9. diagnoza / diagnoza psychofizyczna – co oznacza: diagnozę psychofizyczną dziecka, o której mowa w § 14 rozporządzenia,
10. plan / plan pomocy – co oznacza: plan pomocy dziecku, o którym mowa w art. 100 ust. 1 ustawy wripsz oraz § 15 rozporządzenia,
11. karta – co oznacza: kartę pobytu, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia,
12. zespół – co oznacza: zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, o którym mowa w art. 135-138 ustawy wripsz,
13. ocena / okresowa ocena – co oznacza: okresową ocenę sytuacji dziecka, o której mowa w art. 138 ustawy wripsz,
14. IPU – co oznacza: indywidualny program usamodzielnienia, o którym mowa w art. 145 ustawy wripsz,
15. PCPR w Działdowie – co oznacza: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Działdowie,
16. mos – co oznacza: młodzieżowy ośrodek socjoterapii.

Ustaleń kontrolnych dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji (w tym dokumentów powstałych wcześniej, a mających wpływ na działalności Jednostki w zakresie objętym kontrolą), informacje i wyjaśnienia przekazane przez Dyrektora, rozmowy przeprowadzone z wychowankami oraz oględziny pomieszczeń Placówki.

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Kontrolowana Jednostka jest niepubliczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, przeznaczoną dla 14 wychowanków, prowadzoną przez Stowarzyszenie. W badanym okresie działała w oparciu o:

- *Statut Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku*, przyjęty Uchwałą Nr 1/2021 Zarządu Stowarzyszenia Niesienia Pomocy Dzieciom „Mario” w Lidzbarku z dnia 4 stycznia 2021 r. **/akta kontroli str. 1-3/**,
- *Regulaminy organizacyjne Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku*, wprowadzone Zarządzeniami Dyrektora: nr 1/2023 z dnia 1 czerwca 2023 r. oraz nr 4/2024 z dnia 17 września 2024 r. **/akta kontroli str. 4-73/**.

Kwestie związane z pracą opiekuńczo-wychowawczą w Placówce normowały dodatkowo następujące dokumenty:

- *Regulamin Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku*, obowiązujący od 1 maja 2017 r. **/akta kontroli str. 74-77/**,
- *Regulaminy przyznawania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez wychowanka w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku*, wprowadzone Zarządzeniami Dyrektora: Nr 3/2021 z dnia 20 stycznia 2021 r. oraz Nr 2/2024 z dnia 1 czerwca 2024 r. **/akta kontroli str. 78-84/**.

Kontrolujący nie wnieśli uwag do treści przedłożonych dokumentów organizacyjnych kontrolowanej Jednostki.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników pedagogicznych Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

Zgodnie z Wykazem kadry Placówką kierował Dyrektor (w wymiarze 1/2 etatu), pełniący równocześnie funkcję Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Mario” w Lidzbarku (w wymiarze 1/2 etatu), również prowadzonej przez Stowarzyszenie. W badanym okresie na stanowiskach pracowników pedagogicznych zatrudnionych było łącznie 19 osób **/akta kontroli str. 85-94/**, w tym:

- wychowawcy – 17 osób łącznie, z czego: 11 zatrudnionych na umowę o pracę w wymiarze 1 etatu każda z nich oraz 6 zatrudnionych na umowę zlecenie,
- pedagog – 2 osoby łącznie, w okresie od 1 lutego 2022 r. do 10 marca 2024 r. jedna w wymiarze 1/2 etatu i druga w wymiarze 1/2 etatu, a od 11 marca 2024 r. 1 osoba w wymiarze 1 etatu.

Spełnianie wymogów kwalifikacyjnych przez Dyrektora oraz osoby w Wykazie kadry pod poz. 2, 3, 4, 6, 7, 8, 16, 17, 18, 19, 20 zostało zweryfikowane podczas kontroli doraźnych przeprowadzonych w dniach 22-23 maja 2023 r. w kontrolowanej Jednostce oraz Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Mario” w Lidzbarku, w związku z czym odstąpiono od ich ponownego sprawdzenia. Ustalono wówczas, iż zarówno Dyrektor jak i pozostałe osoby spełniają wymogi kwalifikacyjne określone w art. 97 ust. 3 pkt 1-6 ustawy wripsz (w przypadku Dyrektora) oraz w art. 98 ust. 1 oraz 3 pkt 1-4 ustawy wripsz (w przypadku pozostałych osób).

Analizie poddano dokumentację osobową 8 wychowawców (poz. nr 5, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 w Wykazie kadry). Stwierdzono, że posiadają oni odpowiednie wykształcenie, określone w art. 98 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy wrispz. Zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy wrispz, osoby te posiadały aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, iż są zdolne do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W aktach osobowych każdej z tych osób znajdowały się także oświadczenia, potwierdzające spełnianie przez nich również wymogów określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wrispz tj., że:

- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wrispz w placówce opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi może pracować osoba, która nie figuruje w bazie danych Rejestru. Zgodnie z art. 7b ust. 2 ustawy wrispz, informacje o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru, w odniesieniu do pracowników Placówki sprawdza i potwierdza pracodawca. Ponadto, stosownie do przepisów 7b ust. 1 ustawy wrispz i art. 12 pkt 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. 2024 poz. 560) pracodawca winien zweryfikować daną osobę w Rejestrze jeszcze przed nawiązaniem z nią stosunku pracy. Ustalono, że umowy o pracę/zlecenie z pracownikami w imieniu pracodawcy/zleceniodawcy, którym było Stowarzyszenie, zawierał Dyrektor. Z analizy dokumentacji osobowej pracowników wynika, że Dyrektor dokonał sprawdzenia i potwierdzenia, że wychowawca (poz. 9 w Wykazie kadry) zatrudniony od 02 lutego 2024 r. nie figuruje w Rejestrze dopiero po jego zatrudnieniu, tj. 14 marca 2024 r. **/akta kontroli str. 95-96/**. W odpowiedzi na pytanie o przyczynę powstania tej nieprawidłowości Dyrektor poinformował: *„nie zweryfikowałem Pani [tu imię i nazwisko wychowawcy pod poz. 9 w Wykazie kadry] ujętej w zapytaniu w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym przed zawarciem umowy o pracę poprzez nieświadome niedopatrzenie terminu. Informuję również, że nie działałem tym celowo na niczyją szkodę. Ponadto oświadczam, iż w dniu podpisywania umowy Pani [tu imię i nazwisko wychowawcy pod poz. 9 w Wykazie kadry] składała oświadczenie o niekaralności, a na dzień kontroli była zweryfikowana w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym i nie była karana”* **/akta kontroli str. 97-98/**.

Nieprawidłowość ta, uznana przez organ kontroli za istotne uchybienie w rozumieniu art. 197d ust. 6 ustawy wrispz, skutkowałą dopuszczeniem do pracy osoby, co do której nie było pewności, czy spełnia ona wymóg określony w art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wrispz. Wskazać należy, że zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, kto dopuszcza do pracy lub do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi osobę bez uzyskania informacji, o której

mowa w art. 21 ust. 2, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.

1. Dane dotyczące wychowanków

Dyrektor przedłożył kontrolującemu Wykaz dzieci, stanowiący wyciąg z ewidencji dzieci prowadzonej przez Jednostkę, zgodnie z § 17 ust 5 rozporządzenia **/akta kontroli str. 99-103/**. Z Wykazu dzieci wynika, że na dzień rozpoczęcia kontroli w Placówce umieszczonych było 15 wychowanków, z czego na co dzień przebywało w niej 12, gdyż od poniedziałku do piątku 2 przebywało w internacie, natomiast 1 umieszczony został w mos. Powyżej regulaminowej liczby miejsc przebywał zatem w Placówce 1 wychowanek, przyjęty za zezwoleniem Wojewody, o którym mowa w art. 95 ust 3a ustawy wrispz. Ustalono, że w Placówce przebywają dzieci, które nie osiągnęły jeszcze 10 roku życia. Z udzielonych przez Dyrektora wyjaśnień wynika, że powodem przyjęcia dzieci było łączenie rodzeństwa na podstawie art. 95 ust. 2 ustawy oraz niedobór rodzin zastępczych na terenie powiatu **/akta kontroli str. 104/**. Dyrektor podał, iż posiadając warunki lokalowe, pozwalające na zapewnienie wszystkim wychowankom właściwych warunków, wyraził zgodę na ich przyjęcie do Placówki.

W dacie kontroli w Placówce przebywał 1 pełnoletni wychowanek. W okresie objętym kontrolą usamodzielniało się 2 wychowanków, żadne dziecko nie zostało przeniesione do rodziny zastępczej, nie zostało adoptowane, ani też nie powróciło do rodziny biologicznej. Ustalono również, że żadna z rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w Placówce, na dzień rozpoczęcia kontroli ani okresie objętym kontrolą, nie była objęta wsparciem asystenta rodziny.

Ponadto z Wykazu dzieci wynika, że:

- 6 wychowanków posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym 3 ze względu na niepełnosprawność intelektualną, 1 ze względu na zagrożenie niedostosowaniem społecznym, 1 ze względu na niepełnosprawność intelektualną sprzężoną z autyzmem i 1 ze względu na niepełnosprawność ruchową,
- 10 wychowanków korzystało ze wsparcia specjalistów, z czego: pedagoga w Placówce – 7, pedagoga poza Placówką (pedagoga szkolnego, pedagoga w poradni psychologiczno-pedagogicznej, pedagoga w mos) – 9, psychologa poza Placówką (psychologa w mos) – 2, terapeuty poza Placówką (psychotraumatologa) – 4.

2. Planowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i sposób ich realizacji

a) planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej w Placówce

Ustalono, iż w badanym okresie praca opiekuńczo-wychowawcza w Placówce realizowana była m.in. w oparciu o:

- *Roczny Plan Pracy oraz Oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku*, odpowiednio na rok 2024 oraz na rok 2025, w którym określano: zadania do realizacji, sposoby realizacji, zadań, osoby odpowiedzialne za ich realizację oraz termin ich realizacji **/akta kontroli str. 105-124/**,

- *Plan pracy pedagoga w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku, odpowiednio na rok 2024 oraz na rok 2025, w którym określano: obszary, zadania, sposoby ich realizacji oraz terminy ich realizacji /akta kontroli str. 125-130/.*

Dyrektor kontrolowanej Jednostki poinformował, że w Jednostce prowadzi się następującą dokumentację /akta kontroli str. 131-132/:

- księgę ewidencji wychowanków,
- wykaz oświadczeń wypisania wychowanka poza Placówkę oraz zeszyt wyjść wychowanków poza teren Placówki,
- listy wypłat kieszonkowego,
- wykaz poradni specjalistycznych, przyjmowanych leków oraz wykaz wydawanych leków,
- wykaz opiekunów prawnych,
- dziennik dyżurów dziennych i nocnych/dziennik zajęć wychowawczych.

Dla każdego dziecka prowadzono dokumentację indywidualną taką jak:

- metryczka wychowanka,
- karta pobytu dziecka,
- karta wyposażenia dziecka,
- arkusze badań i obserwacji pedagogicznych,
- kartę udziału w zajęciach pedagogicznych (jeśli dziecko w takich uczestniczyło),
- dokumentację związaną z dokonywaniem okresowej oceny sytuacji dziecka (karta oceny i wnioski)
- diagnoza psychofizyczna,
- plan pomocy dziecku,
- indywidualny program usamodzielnienia, w przypadku wychowanków rozpoczynających proces usamodzielnienia.

Dokumentacja prowadzona była zgodnie z Regulaminem. Jej analiza, poza stwierdzonymi poniżej uchybieniami, w szczególności dotyczącymi opracowywania planów pomocy, odzwierciedla co do zasady realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych w Placówce.

b) planowanie i realizacja indywidualnej pracy z wychowankiem

Oceny wykonywania przez kontrolowaną Jednostkę zadań w zakresie planowania i realizacji indywidualnej pracy z wychowankiem dokonano w oparciu o analizę dokumentacji 4 wychowanków, przebywających w Placówce w dacie kontroli (pod poz. 5, 6, 12, 15 w Wykazie dzieci).

▪ opracowanie diagnozy psychofizycznej

Zgodnie z § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia psycholog lub pedagog sporządza diagnozę psychofizyczną dziecka, niezwłocznie po jego przyjęciu do placówki opiekuńczo-wychowawczej. Z dokumentacji przedłożonej kontrolującym wynika, iż pedagog sporządził diagnozę psychofizyczną dla każdego dziecka, niezwłocznie po jego przyjęciu do Placówki. Wychowankom dłużej przebywającym w Placówce diagnozy aktualizowano. Poddane analizie diagnozy zawierały

wszystkie elementy, o których mowa w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia. **/akta kontroli str. 133-146/.**

▪ **poprawność sporządzania planu pomocy dziecku i jego realizacja**

Art. 100 ustawy w.r.p.s. stanowi, że praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej prowadzona jest zgodnie z planem pomocy dziecku. Pracę z dzieckiem organizuje wychowawca oraz realizuje zadania wynikające z planu pomocy dziecku, pozostając w stałym kontakcie z rodziną dziecka. Stosownie do zapisów § 15 ust. 1 i 4 rozporządzenia plan powinien być opracowany na podstawie diagnozy psychofizycznej, niezwłocznie po jej sporządzeniu oraz dokumentacji dotyczącej dziecka, o której mowa w § 8 rozporządzenia. Ustalono, że każdemu wychowankowi, którego dokumentację poddano analizie, niezwłocznie po sporządzeniu mu diagnozy opracowano plan pomocy, na podstawie dostępnej dokumentacji jego dotyczącej. Ustalono, iż co do zasady plany pomocy były spójne z diagnozami psychofizycznymi oraz opiniami/orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznych, gdyż uwzględniały ujęte w nich wskazania. Ustalono, że w przypadku dziecka figurującego pod poz. 6 w Wykazie wychowanków, które w diagnozie psychofizycznej, orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego z PP-P, zaświadczeniu lekarza psychiatry, zaświadczeniu psychologa **/akta kontroli str. 146-166/**, winno zostać objęte oddziaływaniem terapeutycznym – również indywidualnym, w planie pomocy ujęto ww. wskazania **/akta kontroli str. 167-191/**. Jednakże dziecko to objęte zostało jedynie zajęciami z pedagogiem w placówce i w szkole. Dyrektor zapytany, w jaki sposób realizowane jest wsparcie psychologiczne i terapeutyczne dla wychowanka wyjaśnił, iż (...) *wychowanek [tu imię dziecka] niezwłocznie po stwierdzeniu, że istnieje taka potrzeba, tj. nasilające się problemy wychowawcze, niezdyscyplinowanie, pojawiające się akty agresji odbył konsultację psychologiczną w grudniu 2024 w Olsztynie. Po stwierdzeniu, że wychowanek wymaga odbycia terapii psychologicznej, w styczniu 2025 roku został wpisany na listę oczekujących na terapię psychologiczną w Ośrodku Środowiskowej Opieki Psychiatrycznej i Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży w Działdowie. Z uwagi na znaczne obłożenie tej placówki czas oczekiwania na wizytę jest wydłużony i niezależny od działań podejmowanych przez naszą placówkę. Równocześnie prowadzone są intensywne działania mające na celu umieszczenie w specjalistycznym oddziale terapeutycznym w Centrum Psychiatrii Dziecięcej w Ameryce. (...) W kwestii realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wyjaśniam, że placówka podejmuje interwencje, by zalecenia były realizowane przez szkołę, kładąc szczególny nacisk na organizację socjoterapii, w której [tu imię dziecka] mógłby rozwijać kompetencje społeczne. Placówka na bieżąco wspiera [tu imię dziecka] w codziennym funkcjonowaniu adekwatnie do jego potrzeb psychofizycznych. Nadmieniam, że prowadzimy także szereg działań mających na celu bieżące usprawnianie rozwoju [tu imię dziecka]. Wychowanek jest objęty regularnymi wizytami u neurologopedy w Olsztynie oraz realizuje aktywny trening słuchowy na platformie Neuroflow. Oddziaływania te przynoszą zadowalające efekty, widoczne w postaci progresu w rozwoju komunikacji i funkcji poznawczych. Ponadto [tu imię dziecka] krótko po umieszczeniu w tutejszej placówce został objęty stałą, specjalistyczną opieką psychiatryczną w Toruniu. W ramach tej opieki odbywają się systematyczne konsultacje psychiatryczne, w trakcie których monitorowany jest jego stan*

psychiczny, oceniany przebieg dotychczasowego leczenia oraz wprowadzone są niezbędne korekty do planu terapeutycznego. (...) zgodnie z zaleceniami specjalistów intensywnie poszukujemy dla podopiecznego terapeuty behawioralnego dla dzieci w zasięgu naszych możliwości logistycznych. Z uwagi na ograniczony dostęp do tego typu specjalistów rejestracje na pierwszorazowe wizyty są wstrzymane. Jeżeli tylko pojawi się możliwość zapisów [tu imię dziecka] zostanie niezwłocznie umówiony” /akta kontroli str. 192-194/. Kontrolujący przyjęli wyjaśnienia Dyrektora, niemniej udzielili instruktażu by Placówka zintensyfikowała starania zapewnienia specjalistycznego wsparcia dziecku zarówno we własnym zakresie, jak i na terenie szkoły.

Wszystkie plany oraz ich modyfikacje zawierały datę ich sporządzenia oraz podpisane były przez sporządzającego je wychowawcę, a także przez Dyrektora.

Zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia opracowując plan pomocy, stosownie do okoliczności, rozwoju psychicznego i fizycznego, stanu zdrowia i stopnia dojrzałości dziecka, uwzględnia się jego zdanie. Stwierdzono, że zarówno plany, jak i ich modyfikacje wychowanków figurujących w wykazie dzieci pod poz. 6, 10, 12 zawierały potwierdzenie, że opracowane były przy udziale dziecka **/akta kontroli str. 195-217/**. Na planach pomocy wychowanka figurującego w wykazie dzieci pod poz. 14, który na co dzień przebywa w mos, w miejscu na podpis wychowanka, wychowawca odnotowywał, że *wychowanek przebywa w mos*. Dyrektorowi zwrócono uwagę, aby wychowawcy czyniący ustalenia zawarte w planach podczas rozmów telefonicznych, odnotowywali, że były omawiane z wychowankiem telefonicznie. Wychowankowie podczas rozmów, do których odniesiono się szczegółowo w pkt 5 wystąpienia, potwierdzili, że wychowawcy omawiają z nimi i wyjaśniają postanowienia zawarte w planie pomocy, wysłuchują ich zdania w tym zakresie.

Zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy wrispsz plan pomocy dziecku sporządzany jest i realizowany przez wychowawcę we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną. Stwierdzono, że żaden z rodziców dzieci, których dokumentację badano, nie współpracował z asystentem rodziny po umieszczeniu dziecka w Placówce. W prowadzonej dokumentacji brak było również potwierdzenia, że plany i ich modyfikacje sporządzano i realizowano we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, czyli właściwym ośrodkiem pomocy społecznej. Dyrektor, wyjaśniając przyczynę nieprawidłowości wskazał: *„informuję, że zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej art. 100 ust. 1, praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest prowadzona zgodnie z planem pomocy dziecku, sporządzonym i realizowanym przez wychowawcę we współpracy z Ośrodkami realizującymi pomoc rodzinie. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany i omawiany podczas Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, na który licznie przybywają pracownicy ośrodków pracujących z rodzinami podopiecznych” /akta kontroli str. 218-219/*. Analiza przedłożonej dokumentacji potwierdziła udział przedstawicieli ośrodków pomocy społecznej, jednakże o ile modyfikacje planów, w przypadku gdy w posiedzeniu zespołu uczestniczył przedstawiciel ośrodka pomocy społecznej, istotnie mogły być omawiane, o tyle plany opracowane dziecku z chwilą jego umieszczenia w Placówce nie były sporządzane i realizowane we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną.

Sporządzanie i realizowanie planów we współpracy z asystentem rodziny bądź właściwym ośrodkiem pomocy społecznej jest niezwykle istotne, gdyż ma celu podejmowanie spójnych i skoordynowanych działań przez instytucje działające na rzecz dziecka. Nie stwierdzono skutków tego uchybienia.

Zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w planie pomocy określa się cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe, uwzględniając w szczególności wiek dziecka, jego możliwości psychofizyczne, sytuację rodzinną i przebieg procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Z kolei § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia stanowi, że w planie pomocy dziecku wyznacza się cel pracy z dzieckiem, uwzględniający powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie do usamodzielnienia.

Zgodnie z § 15 ust. 4 rozporządzenia plan pomocy opracowywany jest m.in. na podstawie analizy potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, więzi z rodziną, relacji społecznych i funkcjonowania w grupie i środowisku rówieśniczym i szkolnym oraz rozwoju edukacyjnego dziecka. Stwierdzono, że w planach uwzględniano wszystkie ww. sfery funkcjonowania dziecka.

Stwierdzono, że w planach wskazywano, jaki jest główny cel pracy z dzieckiem oraz cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe. Kontrolujący stwierdzili jednak, że w niewłaściwy sposób określano same cele krótkoterminowe i długoterminowe. Wskazywano w planach min., że celem pracy z dzieckiem jest: „*leczenie w poradni stomatologicznej*”, „*pomoc w radzeniu z zadaniami w środowisku rówieśniczym*”, „*budowanie bezpieczeństwa i zaufania*”/**akta kontroli str. 196, 204/**. W rzeczywistości zatem określano nie cele a działania, które należy realizować by osiągnąć cel. Udzielono w tym zakresie Dyrektorowi bieżącego instruktażu wyjaśniając różnice pomiędzy tymi pojęciami – cel to wynik, rezultat, który chce się osiągnąć, działania zaś to czynności, które należy wykonać aby osiągnąć pożądany wynik.

Ustalono, że plany pomocy modyfikowane były terminowo, czyli nie rzadziej niż co pół roku, co jest zgodne z § 15 ust. 5 rozporządzenia. Co do zasady modyfikowano je po posiedzeniach zespołu, na których dokonywano okresowej oceny sytuacji dziecka.

- **prowadzenie kart udziału w zajęciach specjalistycznych oraz sporządzanie arkuszy badań i obserwacji**

Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia w Placówce dla każdego dziecka winno się prowadzić arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych. Dla dziecka, które wymaga uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez pedagoga lub psychologa, również kartę udziału w tych zajęciach wraz z opisem ich przebiegu. Stwierdzono, że zatrudniony w Placówce pedagog prowadził zarówno arkusze badań i obserwacji pedagogicznych – dla każdego dziecka, jak i karty udziału w prowadzonych przez niego zajęciach wraz z opisem ich przebiegu – w przypadku, gdy dziecko w takich uczestniczyło /**akta kontroli str. 220-231/**. Prowadzona przez pedagoga dokumentacja uwzględniała działania podejmowane w ramach prowadzonej pracy z wychowankami w zakresie zaspokajania ich potrzeb.

▪ karty pobytu

Zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia, każdemu dziecku w Placówce prowadzi się kartę pobytu, która w myśl § 17 ust. 4 rozporządzenia, powinna być uzupełniana nie rzadziej niż co miesiąc. Stwierdzono, iż w Jednostce, każdemu z dzieci, których dokumentację badano, sporządzano karty pobytu, zawierające elementy, określone w § 17 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia. Ponadto wpisów w nich dokonywano terminowo, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami **/akta kontroli str. 232-241/**. Obszary, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia rozpisane były na odrębnych kartach, które zatytułowane były:

- *opis relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku,*
- *opis funkcjonowania społecznego dziecka w placówce i poza nią, z uwzględnieniem, samowolnego opuszczania placówki,*
- *informacje o przebiegu kontaktów placówki ze szkołą, do której uczęszcza dziecko oraz jego nauki szkolnej,*
- *opis rozwoju dziecka ze szczególnym uwzględnieniem stanu emocjonalnego i samodzielności dziecka,*
- *informacje o stanie zdrowia dziecka, w tym stanie zdrowia psychicznego,*
- *informacje o lekach podawanych dziecku,*
- *informacje o pobytach dziecka w szpitalu, w tym w szpitalu psychiatrycznym,*
- *informacje o szczególnych potrzebach dziecka i znaczących dla dziecka wydarzeniach,*
- *opis współpracy wychowawcy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym z asystentem rodziny.*

Analiza kart pobytu wykazała, że zawierane w nich obszernie informacje potwierdzały realizację działań ujętych w planach pomocy. Zgodnie z art. 93 ust. 4 ustawy wripsz, jednym z głównych zadań placówki opiekuńczo-wychowawczej jest umożliwianie dziecku kontaktu z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowi inaczej. Z uzyskanych ustnych informacji od Dyrektora wynika, że w Jednostce umożliwia się wychowankom systematyczny kontakt z rodziną i osobami bliskimi, którzy mogą ich odwiedzać w dni robocze oraz w weekendy, co potwierdziły dzieci podczas rozmów. Rodziny zachęcane są do kontaktu z dziećmi i odwiedzania ich w Placówce nawet codziennie. Decyzje w sprawie urlopowań wychowanków do ich rodzin biologicznych, na podstawie opinii Dyrektora podejmuje sąd. Przed urlopowaniem dzieci oraz w trakcie urlopowania środowisko rodziny wizytowane jest przez pracownika socjalnego. Ponadto dzieci mają możliwość rozmów telefonicznych oraz kontaktów za pośrednictwem aplikacji internetowych.

Karty pobytu zawierały szeroki zakres informacji na temat dziecka. Zawarte w nich informacje potwierdzają, że podejmowano wobec wychowanków szereg działań opiekuńczo-wychowawczych.

▪ okresowa ocena sytuacji dziecka

W Placówce, zgodnie z art. 135 ustawy wripsz, działał zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Art. 138 ust. 1 ustawy wripsz wskazuje, że zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 roku życia, nie rzadziej niż co 3 miesiące.

Ustalono, iż w badanym okresie w Placówce nie przebywało dziecko poniżej 3 roku życia, a posiedzenia zespołu odbywały się terminowo, tj. 13 maja 2024 r. i 13 listopada 2024 r., czyli nie rzadziej niż co pół roku. W dokumencie sporządzanym po dokonaniu przez zespół okresowej oceny sytuacji dziecka odnoszono się do wszystkich aspektów (celów dokonywania oceny) wskazanych w art. 136 ustawy wrispz **/akta kontroli str. 242-250/**.

Z posiedzenia zespołu sporządzano protokół, a następnie wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w Placówce, który był przekazywany do właściwego sądu rodzinnego **/akta kontroli str. 251/**. W ramach bieżącego instruktażu omówiono z Dyrektorem konieczność precyzyjnego określania w dokumencie sporządzanym po dokonaniu oceny co należy zmodyfikować w planie pomocy, przy jednoczesnym uwzględnieniu uwag i zaleceń odnoszących się do sporządzania planu pomocy zawartych w niniejszym wystąpieniu.

Zgodnie z art. 4a ustawy wrispz podmioty realizujące zadania wynikające z ustawy wrispz, w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, są obowiązane do jego wystuchania, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają. W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka ustalono, że wychowankowie zostają zapoznawani z ustaleniami Zespołu i potwierdzają powyższe składając podpis na druku pn. *Okresowa ocena sytuacji dziecka*. Potwierdziły to również rozmowy z wychowankami, do których odniesiono się szczegółowo w pkt 5 wystąpienia.

c) planowanie pracy z wychowankiem usamodzielnianym

Zgodnie z art. 145 ust. 2 ustawy wrispz osoba usamodzielniana, co najmniej rok przed osiągnięciem pełnoletności, wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby. Stosownie do zapisów art. 145 ust. 4 ustawy wrispz, osoba usamodzielniana, wraz z opiekunem usamodzielnienia, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez nią pełnoletności, opracowuje indywidualny program usamodzielnienia, który następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Analizie poddano dokumentację wychowanka, który niebawem miał ukończyć 18 rok życia (pod poz. 2 w wykazie dzieci) oraz wychowanki, która w okresie objętym kontrolą ukończyła 17 lat. Ustalono, że prawidłowo, tj. na rok przed osiągnięciem pełnoletności, wychowankowie wskazali opiekunów usamodzielnienia, uzyskując ich pisemną zgodę na pełnienie tej funkcji. Opiekunowie usamodzielnienia zostali zaakceptowani przez Dyrektora PCPR. Na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności opracowany został IPU wychowanka, który został zaakceptowany przez Dyrektora PCPR **/akta kontroli str. 252-263/**.

5. Jakość opieki zapewnianej przez Placówkę w ocenie dzieci

W dniach 24-25 kwietnia 2025 r., w celu zbadania jakości opieki zapewnianej przez kadrę Placówki w ocenie dzieci, zespół inspektorów przeprowadził rozmowy z wychowankami, którzy byli obecni w Placówce i wyrazili na to zgodę. Wyniki rozmów z 11 wychowankami stanowią **akta kontroli str. 264-274**. Wszyscy wychowankowie wskazali, iż umożliwia im się kontakt z rodziną

lub osobami bliskimi. Zapytani na czyją pomoc mogą liczyć, wskazywali Dyrektora, pedagoga i wychowawców. Wszyscy wychowankowie Placówki jednogłośnie wskazali, że w Placówce czują się bezpiecznie, a ich potrzeby są zaspokajane. Opiekę zapewnianą im w Placówce oceniali pozytywnie. Jedno z dzieci zgłosiło uwagę odnośnie nieodpowiedniego traktowania go przez innych wychowanków. Poproszony o wyjaśnienie powyższego Dyrektor oświadczył, iż *„personel Placówki monitoruje relacje rówieśnicze na bieżąco, reaguje na przejawy agresji i nie dopuszcza do konfliktów. W przypadku [tu imię dziecka] podjęto dodatkowe działania wspierające, mające na celu lepsze rozumienie i regulacje emocji. [tu imię dziecka] w wielu przypadkach inicjuje nieprzyjemne zachowania wobec innych wychowanków, co prowadzi do wzajemnych sporów oraz sytuacji, które mogą być przez niego subiektywnie odbierane, jako przemoc. Chłopiec często wykorzystuje fałszywe oskarżenia, jako sposób zwrócenia na siebie uwagi i unikania odpowiedzialności za własne zachowania. Niemniej jednak, wszystkie jego wypowiedzi są traktowane z należytą powagą i każdorazowo weryfikowane”*. Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień stanowi **akta kontroli str. 275**, natomiast analiza dokumentacji tego dziecka potwierdziła wskazane w wyjaśnieniu Dyrektora trudności w funkcjonowaniu społecznym tego dziecka. W związku z tym, kontrolujący przyjęli wyjaśnienie Dyrektora w tej sprawie.

Na pytania kontrolujących: „czy w Placówce podejmowane są działania mające na celu realizację planu pomocy dziecku?” oraz „czy zostałeś/eś zapoznany w wnioskami do spraw okresowej sytuacji dziecka i udzielono Ci wyjaśnień w tym zakresie” wszyscy wychowankowie, których stan dojrzałości pozwalał na udzielenie odpowiedzi w tym zakresie, potwierdzili, iż są zapoznawani z wnioskami zespołu do spraw okresowej oceny oraz omawiane są z nimi kwestie ujęte w planach pomocy.

6. Pozostałe ustalenia

W dniu 24 kwietnia 2025 r. zespół inspektorów przeprowadził oględziny pomieszczeń Placówki (protokół z oględzin stanowi **akta kontroli str. 276-277**), podczas których ustalono, że usytuowana jest ona w budynku 2-kondygnacyjnym i składa się min. z:

- pokoi mieszkalnych, wyposażonych w: łóżka, biurka, meble do przechowywania, właściwie oświetlone, o powierzchni zapewniającej swobodne korzystanie z wyposażenia, w tym: 3 pokoi 4-osobowych z własną łazienką, 1 pokoju 3-osobowego, 1 pokoju 2-osobowego oraz 1 pokoju 1-osobowego,
- 4 łazienek (w tym 2 z prysznicami) i WC osobno dla chłopców i dziewcząt, umożliwiających korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność,
- aneksu kuchennego z jadalnią (wyposażonego w meble oraz sprzęt AGD oraz stoły z krzesłami), gdzie zapewniono odpowiednie warunki do przechowywania, obróbki żywności oraz przygotowywania i spożywania posiłków, połączonego z salonem stanowiącym miejsce wspólnego wypoczynku, wyposażonym w kanapy i telewizor,
- pomieszczenia gospodarczego do przechowywania rzeczy, z pralką i suszarką bębnową.

Stwierdzono, że pomieszczenia posiadały domowy charakter, utrzymane były w czystości. Kontrolowana Jednostka posiadała warunki lokalowe zgodne z obowiązującymi standardami, określonymi w § 18 ust. 3 pkt 1-5 rozporządzenia.

UWAGI I WNIOSKI

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych wnioskować można, że w Placówce podejmowany był szereg działań opiekuńczych i wychowawczych, co do zasady adekwatnych do bieżących potrzeb wychowanków. Prowadzona praca opiekuńczo-wychowawcza była, na ogół, prawidłowo dokumentowana, nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

ZALECENIE POKONTROLNE

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowością i uchybieniem, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy wrispz, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora, jako osobę odpowiedzialną za ich powstanie stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

- 1. Do pracy z dziećmi w Placówce zatrudniać osobę po sprawdzeniu i potwierdzeniu przed nawiązaniem z nią stosunku pracy, że nie figuruje ona w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, do czego obliuguje art. 7b ust. 2 ustawy wrispz.**
- 2. Realizować obowiązek wynikający z art. 100 ust. 1 ustawy wrispz tj. plan pomocy dziecku sporządzać i realizować przez wychowawcę we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną.**
- 3. Wdrożyć instruktaż przekazany podczas kontroli.**

POUCZENIE

Stosownie do art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Kierownik kontrolowanej jednostki może w każdym czasie wycofać złożone do wystąpienia pokontrolnego zastrzeżenia. Wycofane zastrzeżenia pozostawia się bez rozpatrzenia.

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Piotr Duda

Zastępca Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej

Zespół kontrolujących:

Izabela Chowańska – główny specjalista

Stella Maścianica – główny specjalista.